MANUAL REKABENTU

KEJURUTERAAN AWAM (KERJA SIVIL) BAGI PROJEK BANGUNAN

Penyediaan Lukisan Kejuruteraan Awam

W PENSINA

PANDUAN 7

BENGKEL SEMAKAN MANUAL PENYEDIAAN I KEJURUTER KERU

JKR

PRAKATA

Terdapat sembilan (9) Panduan Kejuruteraan Awam yang menjadi teras Manual Rekabentuk Kejuruteraan Awam (Kerja Sivil) bagi projek bangunan iaitu:

Panduan 01 :	Rekabentuk Kerja Tanah dan Pelan Kawalan Hakisan
	& Kelodak
Panduan 02 :	Rekabentuk Jalan Dalaman
Panduan 03 :	Rekabentuk Sistem Saliran
Panduan 04 :	Rekabentuk Sistem Retikulasi Air
Panduan 05 :	Rekabentuk Sistem Pembetungan
Panduan 06 :	Rekabentuk Sistem Pengumpulan dan Penggunaan Semula Air
	nujan (SPAN)
Panduan 07 :	Penyediaan Lukisan Kejuruteraan Awam
Panduan 08 :	Tatacara Asas Penggunaan Perisian Kejuruteraan Awam
Panduan 09 :	Pemeriksaan Pembinaan Kerja Sivil

Manual ini hanya memberi penumpuan kepada aspek prosedur dan proses rekabentuk sahaja. Manual Kualiti, Prosedur Sistem Pengurusan Bersepadu Jabatan Kerja Raya (JKR) dan Sistem Pemantauan Projek JKR (SKALA) hendaklah digunakan bersama untuk menjana dan menyimpan rekod kualiti semasa kerja rekabentuk dilaksanakan.

Pelan Tapak, lukisan ukur kejuruteraan dan semua maklumat berkaitan rekabentuk kejuruteraan awam (kerja sivil) perlu diperolehi daripada pihak arkitek, juruukur dan pihak berkuasa tempatan (PBT) seperti Indah Water Konsortium, Majaari Services, Jabatan Pengairan dan Saliran serta Pihak Berkuasa Air Negeri terlebih dahulu sebelum kerja-kerja rekabentuk dimulakan.

KANDUNGAN

1.0	PEN	DAHULUAN	1
2.0	OBJ	EKTIF	1
3.0	PIAV	VAIAN LUKISAN	2
	3.1	CIRI ASAS LUKISAN KEJURUTERAAN AWAM	2
	3.2	STANDARD TITLE BLOCK	3
	3.3	PENENTUAN SKALA LUKISAN	3
	3.4	KANDUNGAN DAN PENYUSUNAN LUKISAN	4
	3.5	FORMAT TAJUK MUKA HADAPAN	5
	3.6	SENARAI LUKISAN	5
	3.7	FORMAT LUKISAN SUSUNATUR	5
	3.8	PINDAAN LUKISAN	8
	3.9	KAEDAH MELIPAT LUKISAN	10
4.0	PEN	OMBORAN LUKISAN	13
	4.1	PENOMBORAN LUKISAN BUKAN PIAWAI	13
	4.2	PENOMBORAN LUKISAN PIAWAI	14
5.0	PEN	DAFTARAN DAN SISTEM REKOD PENYIMPANAN	15
	LUK	ISAN TENDER DAN PEMBINAAN	
	5.1	PENDAFTARAN LUKISAN TENDER DAN PEMBINAAN	15
	5.2	SISTEM REKOD PENYIMPANAN LUKISAN	17
		PEMBINAAN	
	5.3	PERGERAKAN LUKISAN	22
6.0	NOT	A AM LUKISAN	22
	6.1	NOTA AM KERJA TANAH	23
	6.2	NOTA AM PELAN KAWALAN HAKISAN DAN	25
		KELODAK (ESCP)	
	6.3	NOTA AM JALAN DALAMAN	25
	6.4	NOTA AM SISTEM SALIRAN	26
	6.5	NOTA AM SISTEM RETIKULASI AIR	28
	6.6	NOTA AM SISTEM PEMBETUNGAN	29

KANDUNGAN

7.0	PEN PEN	YERAGAMAN FORMAT LUKISAN DALAM GGUNAAN PERISIAN AUTOCAD	31
	7.1	PERATURAN PENGENDALIAN	31
	7.2	KOMPONEN DALAM PERISIAN AUTOCAD	31
	7.3	PENCETAKAN LUKISAN	44
	7.4	AUTOCAD <i>LIBRARY</i>	48
	7.5	SENARAI SINGKATAN, SIMBOL DAN PETUNJUK	50
8.0	PEN	GHARGAAN	55
9.0	LAM	PIRAN	55

1.0 PENDAHULUAN

- 1.1 Panduan Penyediaan Lukisan Kejuruteraan Awam ini disediakan oleh Bahagian Kejuruteraan Awam, Cawangan Kejuruteraan Awam dan Struktur (CKAS), Ibu Pejabat Jabatan Kerja Raya Malaysia sebagai panduan kepada pereka dan pelukis pelan dalam penyediaan lukisanlukisan rekabentuk kejuruteraan awam.
- 1.2 Kandungan panduan ini secara umumnya terbahagi kepada komponen-komponen berikut:
  - a. Piawaian lukisan
  - b. Penomboran lukisan
  - c. Pendaftaran dan sistem rekod penyimpanan lukisan
  - d. Nota Am lukisan
  - e. Penyeragaman format lukisan dalam penggunaan perisian AutoCAD
- 1.3 Komponen-komponen tersebut diperincikan bagi memastikan proses penyediaan, pencetakan dan penyimpanan lukisan adalah lebih sistematik serta mudah diakses oleh pereka dan pelukis pelan yang lain sekiranya perlu.

2.0 OBJEKTIF

Berikut adalah objektif-objektif panduan:

- 2.1 Menyeragamkan penghasilan lukisan-lukisan rekabentuk kejuruteraan awam.
- 2.2 Mewujudkan format dan piawai untuk semua mesin *plotter*, mesin pencetak dan perisian AutoCAD.
- 2.3 Mengoptimumkan penggunaan perisian AutoCAD bagi menghasilkan lukisan yang memenuhi piawaian yang ditetapkan.
- 2.4 Mewujudkan sistem penyusunan dan penyimpanan lukisan yang sistematik dan mudah diakses.

Panduan Penyediaan Lukisan Kejuruteraan Awam

- 2.5 Memudahkan proses serahan tugas dan pengambilalihan tugas pereka atau pelukis pelan kepada pegawai dan kakitangan sokongan yang baru.
- 2.6 Mempercepatkan proses penyampaian projek kepada pelanggan.

3.0 PIAWAIAN LUKISAN

Penyediaan lukisan rekabentuk kejuruteraan awam bermula setelah lukisan ukur kejuruteraan diterima daripada pihak Jurukur / Ketua Pasukan Projek (HOPT) dan lukisan pelan tapak diterima daripada pihak Arkitek. Lukisan rekabentuk bagi skop kejuruteraan awam yang terlibat adalah seperti berikut:

- a. Kerja Tanah,
- b. Kawalan Hakisan dan Kelodak (ESCP),
- c. Sistem Saliran,
- d. Jalan Dalaman,
- e. Sistem Retikulasi Air Luaran,
- f. Sistem Pembetungan,
- g. Sistem Pengumpulan dan Penggunaan Semula Air Hujan (SPAH)

3.1 CIRI ASAS LUKISAN KEJURUTERAAN AWAM

Lukisan susunatur dan butiran bukan piawai hendaklah disediakan dalam saiz A1. Lukisan piawai perlu disediakan dalam saiz A3 kecuali bagi lukisan yang hendak dikemukakan kepada Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dimana lukisan boleh disediakan dalam saiz A1 sekiranya diperlukan. Lukisan ini perlu dihasilkan mengikut format, susunan dan skala yang telah ditetapkan. Semua lukisan tersebut perlu ditandatangani oleh pereka, penyemak, Ketua Penolong Pengarah (KPP) dan Ketua Penolong Pengarah Kanan (KPPK) sebelum dikemukakan kepada pihak *Head Of Project Team* (HOPT) / Pihak Berkuasa Tempatan.

3.2 STANDARD TITLE BLOCK

Lukisan rekabentuk Kejuruteraan Awam perlu disediakan menggunakan format *Standard Title Block* yang telah ditetapkan. Penentuan jenis *title block* bergantung kepada kategori lukisan yang akan dihasilkan seperti berikut:

- a. Jenis Menegak atau Melintang Lukisan Piawai, Permulaan, Tender, dan Pembinaan (rujuk contoh Lampiran 1 dan 2).
- b. Jenis Melintang dan Menegak Lukisan untuk kelulusan Pihak Berkuasa Tempatan (rujuk contoh Lampiran 3).

3.3 PENENTUAN SKALA LUKISAN

Lukisan perlu disediakan menggunakan skala yang bersesuaian dengan saiz lukisan. Nilai skala yang sesuai adalah 1:300, 1:500, 1:750 dan 1:1000. Bagi tapak yang mempunyai keluasan yang besar, skala yang lebih kecil boleh digunakan untuk menunjukkan gambaran keseluruhan tapak.

Contoh lukisan / pelan yang menggunakan skala yang bersesuaian adalah seperti Rajah 3.1:

Rajah 3.1: Skala bersesuaian dengan penggunaan ruang lukisan yang optima

РКА 07

Rajah 3.2: Skala kurang sesuai dan tidak menggunakan ruang dengan optima

3.4 KANDUNGAN DAN PENYUSUNAN LUKISAN

Maklumat rekabentuk dalam lukisan disusun bermula dengan maklumat umum dan diikuti oleh butiran terperinci mengenai rekabentuk tersebut. Susunan lukisan adalah seperti berikut:

- i. Tajuk muka hadapan (Sila rujuk Seksyen 3.5)
- ii. Senarai lukisan
- iii. Lukisan susunatur dan butiran bukan piawai Kerja Tanah
- iv. Lukisan susunatur dan butiran bukan piawai Pelan Kawalan Hakisan dan Kelodak
- v. Lukisan susunatur dan butiran bukan piawai Jalan Dalaman
- vi. Lukisan susunatur dan butiran bukan piawai Sistem Saliran
- vii. Lukisan susunatur dan butiran bukan piawai Sistem Retikulasi Air Luaran
- viii. Lukisan susunatur dan butiran bukan piawai Sistem Pembetungan
- ix. Lukisan susunatur dan butiran bukan piawai Sistem Pengumpulan dan Penggunaan Semula Air Hujan (SPAH)
- x. Lukisan piawai Kerja Tanah
- xi. Lukisan piawai Pelan Kawalan Hakisan dan Kelodak

- xii. Lukisan piawai Sistem Jalan Dalaman
- xiii. Lukisan piawai Sistem Saliran
- xiv. Lukisan piawai Sistem Retikulasi Air Luaran
- xv. Lukisan piawai Sistem Pembetungan

3.5 FORMAT TAJUK MUKA HADAPAN

Tajuk hadapan lukisan perlu mengandungi tajuk projek dan jenis lukisan (lukisan tender/ kontrak/ pembinaan). Contoh Tajuk Muka Hadapan lukisan adalah seperti di Lampiran 4.

3.6 SENARAI LUKISAN

Lukisan perlu disenaraikan dalam jadual yang mengandungi Tajuk dan No. Lukisan. Format penomboran lukisan akan diterangkan lebih lanjut di Seksyen 4. Contoh Senarai Lukisan adalah seperti di Lampiran 5.

3.7 FORMAT LUKISAN SUSUNATUR

Jadual 3.1 menunjukkan perkara yang perlu ada dalam sesebuah lukisan susunatur.

Jadual 3.1: Format lukisan susunati	ur
-------------------------------------	----

NO.	PERKARA	KETERANGAN	СОΝТОН
1.	Tanda Arah Utara	 Maklumat diperolehi daripada Lukisan Ukur Kejuruteraan. Tanda Arah Utara diletakkan sebelah atas dan kiri mengikut kesesuaian. Dilengkapi dengan maklumat negeri, daerah, mukim dan nombor syit piawai tapak projek tersebut. 	U NEGERI TERENGGANU DAERAH BESUT MUKIM PEKAN KAMPUNG RAJA NO. SYIT PIAWAI 65-D
2.	Tanda Aras	 Maklumat daripada Lukisan Ukur Kejuruteraan. Samada Tanda Aras (BM) / Tanda Aras Sementara (TBM). Sekurang-kurangnya dua (2) tanda aras dalam sesuatu pelan. 	TBM 1 Monumen TBM Dibucu Besi Penghadang Jalan RL= 3.841m
3.	Pelan Kunci & Pelan Lokasi	 Menunjukkan lokasi tapak projek dengan skala yang lebih kecil. Diletakkan di bahagian atas dan kanan / kiri lukisan. Pelan Kunci dan Pelan Lokasi mesti berada dalam kedudukan yang bersebelahan. 	
4.	Nota Am	 Nota mengikut skop rekabentuk samada Kerja Tanah, Sistem Saliran, Jalan Dalaman, Sistem Retikulasi Air Luaran / Sistem Pembetungan. Diletakkan di bahagian atas kanan lukisan (di bawah pelan kunci dan pelan lokasi). 	GENERAL NOTES_: 1. INVERT LEVEL IS MEASURED FROM PROPOSED FORMATION LEVEL & TO SUIT PROR TO COMMENSATION OF THE WORK. 2. ALL PREMITTS DRAW IS 1:200 GRADENT UNLESS STATED OTHER WISE. 4. SZE OF SUM SHALL BE BASED ON THE WOTH OF THE NIET OR OUTLET DRAWS OR GUILERTS. 5. THE ACTUAL LOCATION OF DRAWS SHALL BE VERTED AND RECTIFIED F INCESSARY. SUBJECTED TO THE SO APPROVALS. 6. ALL EXISTING DRAW SHALL BE MAINTAINED AND MADE GOOD WHENEVER BROKEN.
5.	Petunjuk	 Diletakkan di bahagian atas kanan lukisan (di bawah Nota Am). 	LEGEND: → → TEMPORARY EARTH DRAIN -00-0- SILT FENCE

Format lukisan susunatur boleh menggunakan sama ada Rajah 3.3, Rajah 3.4 atau Rajah 3.5 seperti di bawah:

Rajah 3.3: Format lukisan susunatur bagi Title Block Menegak

Rajah 3.5: Format lukisan susunatur bagi *Title Block* Melintang Dan Menegak

Contoh lukisan susunatur dan lukisan butiran bukan piawai adalah seperti di Lampiran 6 dan 7.

3.8 PINDAAN LUKISAN

Lukisan Pindaan merupakan lukisan yang dipinda kerana terdapat perubahan kepada rekabentuk yang mungkin berpunca daripada perkara seperti berikut:

- a. Masalah tapak
- b. Kehendak pelanggan
- c. Keperluan Pihak Berkuasa Tempatan
- d. Keperluan Teknikal

Lukisan yang dipinda perlu mengandungi komponen-komponen seperti di Jadual 3.2. Contoh lukisan pindaan adalah seperti di Lampiran 8.

Lukisan asal perlu dicop **DIBATALKAN** seperti di Lampiran 9.

```
РКА
07
```

NO.	KETERANGAN	IGAN CONTOH				
1.	Contoh ' <i>cloud</i> pada butiran yang dipinda dalam lukisan.	200 draid 50				
2.	Kenyataan pindaan yang dibuat	HURUF PETUNJUKPINDAANTARIKH TANGANATambahanShallowFlowDrain05.09.13				
3.	No. Lukisan diletakkan 'A' menunjukkan lukisan tersebut telah dipinda. Abjad menunjukkan bilangan pindaan yang telah dibuat. Contoh: A - pindaan pertama, B – pindaan kedua, dan seterusnya.	A				

BARA INT

3.9 KAEDAH MELIPAT LUKISAN

Berikut merupakan kaedah melipat lukisan bersaiz A1.

1. Lukisan dilipat menjadi separuh.

2. Bahagian atas dilipat lagi separuh.

3. Bahagian hujung kanan dibawa ke hujung kiri lukisan untuk mendapatkan titik tengah bawah (hanya sebagai penanda).

Panduan Penyediaan Lukisan Kejuruteraan Awam

4. Bahagian hujung kiri lukisan dilipat ke bahagian tengah yang telah ditanda.

5. Hujung kanan lukisan dilipatkan ke hujung kiri lukisan.

6. Bahagian atas dilipat dari hujung kiri menghala ke hujung kanan.

7. Lukisan diterbalikkan dan bahagian hujung kiri lukisan dilipat ke hujung kanan.

8. Lipatkan bahagian dalam lukisan menjadi segitiga untuk memudahkan penyimpanan.

Rajah 3.6: Contoh lukisan yang telah siap dilipat

4.0 PENOMBORAN LUKISAN

Sistem penomboran bagi lukisan kejuruteraan awam terbahagi kepada dua kategori iaitu:

- Lukisan bukan piawai (seperti lukisan susunatur, keratan dan lain-lain)
   Sistem penomboran bagi kategori lukisan ini adalah sebagaimana
   Seksyen 4.1
- b. Lukisan piawai
   Sistem penomboran bagi kategori lukisan ini adalah sebagaimana Seksyen 4.2

4.1 PENOMBORAN LUKISAN BUKAN PIAWAI

Penomboran bagi lukisan bukan piawai bagi projek – projek yang dilaksanakan secara konvensional dalaman adalah seperti berikut:

JKR/CKAS/X/11/T 14/022/KT/SIRI

Di mana,

	JKR/CKAS/X /11/T 14/022/KT/SIRI
1. JABATAN KERJA RAYA MALAYSIA	
2. CAWANGAN KEJ. AWAM & STRUKTUR	
3. KOD BAHAGIAN & UNIT - cth: BHGN KEJURUTERAAN AWAM (KESIHATAN)	
4. KOD KLIEN - cth: KEM. BELIA DAN SUKAN	
5. KOD NEGERI - cth: TERENGGANU	
6. TAHUN PROJEK DIDAFTARKAN - cth: 2014	
7. * NOMBOR TURUTAN PENDAFTARAN PROJEK (RUNING NUMBER)	
8. KOD KERJA SIVIL	
9. NO HELAIAN LUKISAN OLEH PEREKA BENTUK	
Contoh Kod SIRI: ditentukan oleh unit rekabentuk / pereka b	entuk
JKR/CKAS/X/11/T 14/022/KT/1(2)	KOD LUKISAN KERJA TANAH - KT
NOTA : NOMBOR TURUTAN PENDAFTARAN PROJEK MERUJUK KEPADA JUMLAH PROJEK YANG DI	DISEDIAKAN OLEH BPKS DAFTAR PADA TAHUN TERSEBUT
PETUNJUK KOD : Sila rujuk lampiran 10	

Rajah 4.1: Penomboran lukisan susunatur / butiran bukan piawai

4.2 PENOMBORAN LUKISAN PIAWAI

Penomboran bagi lukisan piawai bagi projek-projek yang dilaksanakan secara konvensional dalaman adalah seperti berikut:

Di mana,

JKR/CKAS/BKA / P- SP/14/001/1(2)

*NOTA : NOMBOR TURUTAN PENDAFTARAN LUKISAN PIAWAI DISEDIAKAN OLEH BPKS

PETUNJUK KOD : Sila rujuk lampiran 10

Rajah 4.2: Penomboran lukisan piawai

Bagi lukisan piawai yang disediakan dalam saiz A1 untuk tujuan pengemukaan kepada Pihak Berkuasa Tempatan, nombor lukisan hendaklah dikekalkan sekiranya tiada sebarang pindaan ke atas lukisan tersebut.

5.0 PENDAFTARAN DAN SISTEM REKOD PENYIMPANAN LUKISAN TENDER DAN PEMBINAAN

5.1 PENDAFTARAN LUKISAN TENDER DAN PEMBINAAN

5.1.1 PENDAFTARAN

Semua lukisan projek Konvensional Dalaman / Konvensional Perunding / Reka & Bina hendaklah didaftarkan dalam buku pendaftaran lukisan yang telah dikhaskan bagi setiap bahagian. Seorang pelukis pelan / juruteknik dipertanggungjawabkan untuk mencatit dan mengawal segala maklumat dalam buku tersebut.

5.1.2 LOKASI BUKU PENDAFTARAN LUKISAN

Buku pendaftaran lukisan hendaklah disimpan di dalam kabinet berkunci yang ditempatkan di dalam stor lukisan.

5.1.3 KANDUNGAN DAN FORMAT BUKU PENDAFTARAN LUKISAN

Semua lukisan projek yang didaftarkan dalam buku pendaftaran lukisan hendaklah mengandungi maklumat seperti berikut:

- a. Nama projek
- b. Kaedah pelaksanaan (Konvensional Dalaman / Konvensional Perunding / Reka & Bina)
- c. Peringkat Pelaksanaan (Tender / Pembinaan)
- d. Tajuk Lukisan
- e. No. Lukisan
- f. Tarikh (Bulan & Tahun) Pengemukaan Lukisan (Tender / Pembinaan)
- g. Nama Fail Komputer / CD / ECOMMS

Contoh format pendaftaran dalam buku pendaftaran lukisan tersebut adalah seperti berikut:

NAMA PROJEK	Tambahan Kuarters Kelas G 18 Unit Di Pusat Kesihatan Bandar Tun Razak, Rompin, Pahang						
KAEDAH PELAKSANAAN	: Konvensional Dalaman / Konvensional Perunding / Reka & Bina*						
PERINGKAT PELAKSANAAN	: Tender / Pembinaan*						
NAMA FAIL DIGITAL	:Kuarters Rompin (Komputer/ ~~Cd/Ecomms~~ *)						
LOKASI FAIL DIGITAL							
1) KOMPUTER ; Nama Per No. Penda	nilik : <u>Muhammad Nur Fahmi bin Md. Saad</u> ftaran : <u>KKR/JKR-CKASJ-BKA2/KS/H/07/01</u> (Nama Pemilik Komputer dan No. Pendaftaran)						
2) CD ; Lokasi Penyimpanan : <u>Kabinet Besi 4 Laci</u> No. Pendaftaran : <u>KKR/JKR-CKASJ-BKA2-KS/I/07/41</u> (Lokasi dan No. Pendaftaran)							
3) ECOMMS ; <u>https://eco</u>	ms.jkr.gov.my/JKRweb/Login.aspx?DWSubSession=2276&v=1726 (Directory / Webpage)						

Rajah 5.1: Format pendaftaran projek

BIL	TAJUK LUKISAN	NO.LUKISAN	SAIZ LUKISAN	tarikh Lukisan Pembinaan	PINDAAN LUKISAN & TARIKH							
	KAWALAN HAKISAN DAN KELODAK (ESCP)											
1	Pelan Kawalan Hakisan dan Kelodak (ESCP)	JKR.CKASJ/07.500/020/MOH/ P/10/ESCP/1[3]	A1	12/08/13	A	12/09/13	В	12/10/13	С	12/11/13	D	12/12/13

Rajah 5.2: Format pendaftaran lukisan

Kedua-dua format hendaklah dicetak dan ditampal di dalam buku pendaftaran.

5.2 SISTEM REKOD PENYIMPANAN LUKISAN PEMBINAAN

5.2.1 JENIS LUKISAN

Lukisan-lukisan bagi projek Konvensional Dalaman / Konvensional Perunding / Reka & Bina perlu disimpan untuk rujukan. Jenis lukisan yang perlu disimpan adalah lukisan pembinaan termasuk lukisan pembinaan pindaan. Semua lukisan akan diimbas dan disimpan sebelum dilupuskan selepas tujuh (7) tahun dengan kelulusan daripada Ketua Bahagian.

5.2.2 BENTUK LUKISAN YANG DISIMPAN

Lukisan perlu disimpan dalam bentuk berikut:

- a. *Tracing paper* yang telah disahkan / ditandatangani.
- b. Softcopy

5.2.3 PENYIMPANAN LUKISAN DALAM BENTUK TRACING PAPER

Lukisan hendaklah digantung di dalam kabinet lukisan berkunci yang ditempatkan di dalam stor lukisan. Setiap lukisan perlu disimpan mengikut zon projek / piawai iaitu:

- a. Zon Selatan (Johor, Negeri Sembilan dan Melaka)
- b. Zon Tengah (Selangor, Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Wilayah Persekutuan Putrajaya)
- c. Zon Timur (Pahang, Terengganu dan Kelantan)
- d. Zon Utara (Perak, Pulau Pinang, Kedah dan Perlis)
- e. Zon Sabah / Sarawak (Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan)
- f. Lukisan Piawai

5.2.3.1 LABEL HANGER LUKISAN

Setiap lukisan yang disimpan perlu digantung dengan menggunakan *hanger* dan dilabel menggunakan kaedah cetak dan tampal.

Stiker berwarna perlu dilekatkan di bahagian kiri *hanger* bagi menunjukkan kategori projek (lukisan tender- stiker kuning dan lukisan pembinaan – stiker hijau). Jenis dan saiz tulisan yang digunakan serta kaedah tampalan adalah seperti berikut:

Rajah 5.3: Format label lukisan

Rajah 5.4: Contoh label bagi lukisan yang menggunakan title block jenis menegak

STIKER

BERWARNA

(Jenis Font Arial Saiz 20, Bold)

(Seriis Forie / Irial Sale 20, Bola)
RUANGAN LUKISAN
SEPERTI CONTOH
DIBAWAH
-

Rajah 5.5: Contoh label bagi lukisan yang menggunakan title block jenis melintang

Rajah 5.6: Contoh label bagi lukisan yang menggunakan title block jenis melintang

5.2.3.2 LABEL KABINET LUKISAN

Kabinet Lukisan perlu dilabelkan mengikut zon dan unit. Label perlu mengandungi:

- a. Nama Projek,
- b. Kaedah Pelaksanaan dan
- c. Zon Projek.

Jenis tulisan yang digunakan adalah ARIAL bersaiz 11.

5.2.4 PENYIMPANAN DALAM BENTUK SOFTCOPY

Penyimpanan lukisan dalam bentuk softcopy perlu dibuat seperti berikut:

- a. Mengikut nama projek yang didaftarkan dalam Buku Pendaftaran Lukisan
- b. Mengikut kategori lukisan i.e Lukisan Tender atau Lukisan Pembinaan
- c. Disimpan dalam format *AutoCAD(.dwg)* dan *Acrobat (.pdf)* (lengkap bertandatangan)
- d. Lokasi Penyimpanan
  - i.Komputer pereka dan pelukis pelan;
  - ii.CD dalam Kabinet berkunci dan didaftarkan;
  - iii.eCOMS (Enterprise Content Management System) dan
  - iv.Pangkalan Data Maklumat Lukisan (disimpan mengikut zon)

5.2.4.1 eCOMS (ENTERPRISE CONTENT MANAGEMENT SYSTEM)

eCOMS adalah merupakan satu sistem aplikasi dalam talian yang dijana oleh Bahagian Teknologi Maklumat, JKR untuk menyimpan dan mengindeks dokumen lukisan pembinaan. Semua lukisan pembinaan hendaklah diimbas dan disimpan di dalam sistem eCOMS dalam format *Acrobat (.pdf)*

5.2.4.2 PANGKALAN DATA MAKLUMAT LUKISAN

Satu sistem pangkalan data piawai bagi menyimpan lukisan dalam format *AutoCAD (.dwg)* akan digunakan di setiap unit rekabentuk untuk memperkemaskan dan melancarkan sistem dan prosedur penyimpanan, pergerakan dan keselamatan lukisan yang telah siap.

Pengkalan data boleh diakses oleh pegawai dan kakitangan Bahagian Kejuruteraan Awam menggunakan ID Pengguna dan Katalaluan yang akan diberi oleh pentadbir sistem.
 NAMA
 NOMBOR

 PROJEK
 SENARAI

 LUKISAN
 LUKISAN

Jaringan maklumat pengkalan data adalah seperti berikut:

5.2.4.3 KONSEP PENYIMPANAN

Lukisan dalam bentuk *softcopy* perlu disimpan dalam komputer / CD mengikut sistem direktori dan sub-direktori seperti berikut:

Rajah 5.8: Sistem direktori dan sub-direktori

5.3 PERGERAKAN LUKISAN

Pergerakan keluar / masuk lukisan dari stor lukisan perlu direkodkan oleh pegawai yang telah dipertanggungjawabkan di dalam buku rekod pergerakan lukisan. Format buku tersebut adalah seperti berikut:

Jadual 5.1: Format buku pergerakan lukisan

BIL	NAMA PROJEK	TAJUK LUKISAN	NAMA PEMINJAM	TARIKH PINJAM	TANDATANGAN	TARIKH PULANG	TANDATANGAN

6.0 NOTA AM LUKISAN

Nota Am (*General Notes*) bagi kerja kejuruteraan awam disediakan bagi tujuan:

- a. Menyeragamkan Nota Am yang digunapakai bagi lukisan kejuruteraan awam yang dihasilkan oleh Bahagian Kejuruteraan Awam, CKAS.
- b. Memberi penekanan terhadap aspek-aspek teknikal serta spesifikasi yang tertentu bagi mengelakkan kekeliruan dan kesilapan berlaku.
- c. Membantu memastikan kerja-kerja pembinaan dibuat dengan betul dan teratur menurut kaedah yang sepatutnya.

Nota Am disediakan untuk semua skop kerja kejuruteraan awam bagi projekprojek bangunan iaitu:

- a. Kerja Tanah;
- b. Pelan Kawalan Hakisan dan Kelodak (ESCP);
- c. Jalan Dalaman;
- d. Sistem Saliran;
- e. Sistem Retikulasi Air Luaran dan
- f. Sistem Pembetungan

Pemakaian Nota Am hendaklah bersesuaian dan perlu disemak oleh Jurutera pereka. Nota Am bagi setiap skop kerja kejuruteraan awam hendaklah dimasukkan di dalam lukisan yang berkaitan menurut format seperti di Rajah 3.3, 3.4 dan 3.5.

Pindaan rasmi terhadap mana-mana Nota Am boleh dibuat sekiranya terdapat pindaan kepada spesifikasi dan lain-lain piawai yang menjadi sumber Nota Am tersebut. Bagaimanapun, pindaan ini perlu mendapat pengesahan Pengarah Khidmat Rekabentuk CKAS dan arahan pindaan ini hendaklah diedarkan kepada semua kakitangan Bahagian Kejuruteraan Awam, CKAS.

Jika terdapat sebarang keperluan untuk memberi penerangan yang khusus terhadap sebarang kerja yang tertentu, penerangan tersebut hendaklah dijadikan sebagai Nota Khas. Nota Khas hanya terpakai secara spesifik bagi kerja yang berkenaan dan sebaik-baiknya ditempatkan berdekatan lukisan / perincian tersebut.

6.1 NOTA AM KERJA TANAH

Nota Am bagi Kerja Tanah adalah seperti berikut:

- 1. All dimensions are in milimetres unless otherwise shown on the drawings.
- 2. These drawings shall be read in conjunction with architectural and survey drawings.
- 3. If there is any discrepancy between two sets of drawings, it must be brought to the attention of the S.O.
- 4. All survey levels shown are in metres unless otherwise stated.
- 5. Site clearing shall be carried out in stages to suit Environmental Management Plan (EMP) / Erosion and Sediment Control Plan (ESCP).
- 6. All fill platforms are to be well compacted and comply with the JKR Specification.
- 7. All imported fill materials shall be tested and comply with the JKR Specification.

Panduan Penyediaan Lukisan Kejuruteraan Awam

- 8. Standard Proctor Test (2.5 kg rammer) shall be carried out on all backfilling materials.
- 9. The compaction requirements of backfilling materials shall be as follow:

Road and drain	≥	90% Standard Proctor maximum dry density for		
		cohesive materials and 95% for cohesionless		
		materials		
Building area	≥	90% Standard Proctor maximum dry density		
Open area	≥	90% Standard Proctor maximum dry density		

- 10.All gradients for cut slope shall be a minimum of 1:1.5 and fill slope shall be a minimum of 1:2 unless otherwise shown on the drawings.
- 11.All unprotected slope shall be close turfed immediately after the embankment is constructed to prevent erosion. All level ground shall be spot turfed unless otherwise stated.
- 12. Soil erosion control measures shall be implemented before earthworks commences.
- 13. The contractor shall lay and compact a minimum of 200 mm thickness crusher run on the temporary road access to the site.
- 14. The contractor shall ensure that the works caused no silting, ponding and flooding to the neighbouring properties. The contractor shall be solely responsible to make good of all damages and pay any claims in the event of such silting and flooding occurs.
- 15. The contractor shall repair all damages caused by soil erosion or construction equipment at or before the end of each working day.
- 16. The contractor shall regularly maintain access roads to the satisfaction of the S.O.
- 17. Unsuitable materials, rubbish and demolished structures / temporary works shall be carted off site to contractor's own dump sites.

6.2 NOTA AM PELAN KAWALAN HAKISAN DAN KELODAK (ESCP)

Nota Am bagi **Pelan Kawalan Hakisan dan Kelodak (ESCP)** adalah seperti berikut:

- 1. All dimensions are in milimetres unless otherwise shown on the drawings.
- 2. These drawings shall be read in conjunction with the earthwork drawings.
- 3. All vegetation and top soil shall be removed from the site of sedimentation basin construction.
- 4. Place a "full of sediment" marker in sediment basin to show the level of sediment in the basin that requires removal.
- 5. All temporary silt traps, earthdrains and perimeter earthdykes shall be removed / backfilled after earthworks are completed and proper drainage has been constructed.
- 6. The actual location of wash trough shall be determined on site by the S.O.
- 7. The contractor shall at all times maintain all necessary Erosion and Sediment Control counter measures troughout construction period.
- 8. The contractor shall provide an additional 450 mm height earth bund along the site perimeter if necessary as approved by the S.O.

6.3 NOTA AM JALAN DALAMAN

Nota Am bagi Jalan Dalaman adalah seperti berikut:

- 1. All dimensions are in milimetres unless otherwise shown on the drawings.
- 2. These drawings shall be read in conjunction with architectural and survey drawings.
- 3. Appropriate and sufficient temporary traffic control devices / signages shall be provided for the construction within public road zone to the approval of the S.O.

Panduan Penyediaan Lukisan Kejuruteraan Awam

- 4. All road markings shall be of reflective Thermorplastic paint. The application shall be in accordance with the JKR Specifications and Arahan Teknik Jalan 2D/85 "Manual On Traffic Control Devices-Road Marking and Delineation" unless otherwise stated.
- 5. All traffic signs and sign boards shall be in accordance with JKR Arahan Teknik Jalan 2B/85 "Manual on Traffic Control Devices-Traffic Sign Application".
- 6. In the case where turning radius of internal road is not shown on the drawings or where there is unavoidable obstruction at the junction location the minimum turning radius shall generally be not less than 6 metres.
- 7. The S.O shall ensure that sight distance at all junctions and roadways are reasonably safe and not blocked by any objects. Other road safety aspects shall also generally be checked. Where necessary counter measures such as appropriate signages and other traffic safety control devices shall be put in place in order to improve road safety.
- 8. Stop line shall be offset by at least 1.2 metres from the edge line of the crossing roadway.
- 9. The finished level of the proposed road shall be as such that it permits connection to adjoining existing or future road.

6.4 NOTA AM SISTEM SALIRAN

Nota Am bagi Sistem Saliran adalah seperti berikut:

- 1. All dimensions are in milimetres unless otherwise shown on the drawings.
- 2. These drawings shall be read in conjunction with architectural and survey drawings.
- 3. Drainage works shall be constructed to the lines, levels, grades and cross-sections shown on the drawings or as directed by the S.O.
- 4. Final discharge point shall be identified and approved by the S.O where necessary. Existing drainage system shall be upgraded to be fully functional as a drainage system on their own or as part of the new drainage system.

Panduan Penyediaan Lukisan Kejuruteraan Awam

- 5. The contractor shall notify the S.O sufficiently in advance before beginning of any excavation. The excavation works shall be carried out so as not to cause any danger or obstruction to the traffic or public. All excavation shall be inspected and approved by the S.O prior to further works being carried out.
- 6. Excavation of drain trenches shall be to a depth of 150 mm less than the depths intended or shown on the drawings. The remaining excavation shall be carried out immediately prior to the placing of blinding materials.
- 7. Drainage trenches shall be backfilled immediately after the completion of drain laying or installation of culverts as soon as the S.O has inspected and given his approval.
- 8. Backfilling with approved fill materials shall be placed evenly in layers not exceeding 150 mm thickness. In order to provide uniform support, loose thickness of fill materials on both sides of the drain shall be thoroughly compacted with mechanical rammers. This procedure shall be followed for the whole depth of the drain section.
- 9. Invert level is measured from proposed formation level to the interior base of drain. The location and levels of the drainage system indicated on the drawings shall be checked and rectified if required to suit actual site condition by the S.O.
- 10.All drains shall have minimum gradient of 1:350 unless otherwise stated on the drawings or as directed by the S.O.
- 11. The maximum allowable side wall steepness for concrete, brickwork and blockwork lined drains shall be vertical; stone pitching lined drains shall be 1:1.5 and grassed / vegetated, rock and rip rap lined drains shall be 1:2.
- 12.All pipe drains that run under roads and hardstanding shall be encased with concrete grade 20P with a minimum thickness of 150 mm.
- 13. Precast concrete pipe shall comply with MS EN 1916:2011 or other equivalent standards as approved by the S.O.
- 14. Precast concrete box culvert shall comply to MS 1293, BS EN 1990:2002+A1:2005, BS EN 1991-1-7:2006 or other equivalent standards acceptable or approved by the S.O. The minimum concrete cube strength shall be 30MPa.

- 15.Cast in-situ concrete drain and precast concrete block drain section shall be of grade 25P concrete unless otherwise stated on the drawings.
- 16. Reinforced concrete struts shall be provided for all drains with brick side walls exceeding 1 metre in height. Safety railings shall be provided for open drains with more than 1.2 metres depth or otherwise as directed by the S.O.
- 17. Where roadside drain is not provided, scupper pipes or drains shall be installed at road kerb where practicable, to the drainage system nearby at 3 metres c/c or other suitable intervals as approved by the S.O.

6.5 NOTA AM SISTEM RETIKULASI AIR LUARAN

Nota Am bagi Sistem Retikulasi Air Luaran adalah seperti berikut:

- 1. All dimensions are in milimetres unless otherwise shown on the drawings.
- 2. These drawings shall be read in conjunction with the relevant mechanical drawings in addition to architectural and survey drawings.
- 3. Actual tapping point and bulk meter locations shall be as approved by the water authority.
- 4. Pipelines shall be laid within road reserve unless otherwise instructed by the S.O.
- 5. The minimum cover for main pipelines shall be 1000 mm. Under roads and hardstanding the cover shall be 1200 mm. Otherwise the pipes shall be encased with concrete grade 20P with minimum thickness of 150 mm or as approved by the S.O.
- 6. The section of pipe line that runs across roads and culverts shall be made from ductile iron pipe (D.I) or mild steel pipe as approved by the local Water Authority. The materials and construction of this section of pipeline shall conform to the relevant specifications.
- 7. Underground air, sluice and scour valves shall be housed in precast concrete chamber.
- 8. Actual location of water pipe, air valve, sluice valve, scour valve and 'S' bend shown on the drawings shall be confirmed on site and approved

by the S.O. Requirement for additional valves shall be determined on site as directed by the S.O.

- 9. The valve chambers shall conform to current standard imposed by Water Authority. All valve chambers and other works before the bulk meter shall be approved by the Water Authority.
- 10.Concrete thrust block shall be provided to anchor water pipe at every junctions and bends.
- 11. Where pipe jacking works are required, the contractor shall map all services within the particular area and propose actual level and position of the work. No work shall commence before the prior approval of the relevant Authorities and the S.O.
- 12.All water pipes shall not be laid below sewer pipes. If the vertical clearance provided between the crown of a sewer pipe and the bottom of a water pipe is less than 1 metre, the sewer pipe shall be encased with concrete grade 20P with a minimum thickness of 250 mm.
- 13.All material for pipes, fittings as well as method of construction shall conform to the requirement of the relevant Water Authority.

6.6 NOTA AM SISTEM PEMBETUNGAN

Nota Am bagi Sistem Pembetungan adalah seperti berikut:

- 1. All dimensions are in milimetres unless otherwise shown on the drawings.
- 2. These drawings shall be read in conjunction with the relevant mechanical drawings in addition to architectural and survey drawings.
- 3. All sewer pipes shall be of vitrified clay pipe with flexible rubber ring joints conforming to MS 1061 Part1:1999 unless otherwise shown on the drawings.
- 4. All manholes shall not be located under the roadway unless otherwise shown on the drawings or as instructed by the S.O.
- 5. All sewer pipes that run under roads and hardstanding shall be encased with concrete grade 20P with a minimum thickness of 150 mm.

Panduan Penyediaan Lukisan Kejuruteraan Awam

- 6. The S.O shall verify the actual position of the sewer pipelines and manholes. If necessary the S.O shall rectify the design proposal to suit the location prior to commencement of the works.
- 7. All manholes shall be of precast concrete types conforming to MS EN 1917:2011 unless otherwise stated on the drawings.
- 8. The depth, invert and ground level of manholes are as shown in manhole schedule and longitudinal profile drawings.
- 9. All sewer pipelines shall be subjected to a pressure test and fulfill passing criteria before any backfilling.
- 10. The Low Pressure Water Test shall be conducted between manholes in accordance with MS 1228 section 4.4.2. The rate of loss of water should not be greater than 1 litre per hour per metre diameter per linear metre.
- 11. The Low Pressure Water Test shall be conducted in the presence of S.O or from relevant Authorities representative. All test results shall be kept and submitted during commissioning inspection.
- 12. Other field tests for sewer pipelines and manholes including CCTV test shall be conducted (if required) in accordance with Malaysian Sewerage Industry Guidelines Volume III.
- 13. All test equipment used to carry out the necessary tests shall be provided by the contractor and all costs shall be borne by the contractor.
- 14. All water pipes shall not be laid below sewer pipes. If the vertical clearance provided between the crown of a sewer pipe and the bottom of a water pipe is less than 1 metre, the sewer pipe shall be encased with concrete grade 20P with a minimum thickness of 250 mm.
- 15. All material for pipes, fittings as well as method of construction shall comply with regulations, standards and guidelines that are currently imposed by Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara (SPAN).
- 16. The Sewage Treatment Plant (STP) shall be of prefabricated packaged treatment plant conforming to SPAN TS 1401:2010 (A1:2013). The procurement of such plants shall be made through a panel company approved by Ministry of Finance.

7.0 PENYERAGAMAN FORMAT LUKISAN DALAM PENGGUNAAN PERISIAN AUTOCAD

7.1 PERATURAN PENGENDALIAN

Panduan ini adalah untuk pereka dan pelukis pelan yang mempunyai pengetahuan asas dalam penggunaan perisian AutoCAD atau yang telah menghadiri kursus asas AutoCAD. Perisian utama yang digunakan untuk menghasilkan lukisan kejuruteraan awam adalah AutoCAD Versi 2000 hingga 2013.

7.2 KOMPONEN DALAM PERISIAN AUTOCAD

7.2.1 *LAYER*

- a. Semua lukisan susun atur dan lukisan ukur hendaklah ditetapkan *Layer* seperti langkah-langkah berikut:
  - i. Pinda *Color Layer* bagi semua Layer sedia ada di dalam lukisan kepada Kod warna 251.
  - ii. Nama *Layer* hendaklah dikekalkan
  - iii. Create *Layer* seperti di dalam Jadual 7.1 dan Jadual 7.2 bagi komponen kerja sivil.
- Layer juga boleh disalin dari lukisan lain yang menggunakan format Layer yang sama seperti di Jadual 7.1 dan Jadual 7.2 dengan menggunakan kaedah seperti berikut:
  - i. Open lukisan yang hendak disediakan.
  - ii. Taipkan ADCENTER pada *command line* dan tekan butang *enter* (atau tekan butang *CTRL+2*)
  - iii. Pada paparan dialog box Design Center seperti Rajah 7.1, pilih lukisan A1-H dwt dan klik pada perkataan Layer.
  - iv. Pilih semua *Layer*. *Drag Layer* ke kawasan lukisan dengan menekan butang kanan tetikus dan klik *Add Layer* dengan menekan butang kiri tetikus.
  - v. Tutup *dialog box* dan taipkan la *(layer manager)* untuk pastikan layer telah disalin.
  - vi. Simpankan (*Save*) lukisan.

NAME	COLOR	LINETYPE	LINEWEIGHT	DESCRIPTION		
KERJA TANAH / ESCP						
EW-PLF	Cyan	Continuous	0.4	Earthworks Platform		
EW-SLP	Cyan	Continuous	0.4	Earthwork Slopes		
EW-SCT	Yellow	ISO long-dash double short- dash	0.6	Earthwork Section		
EW-TX1	Green	Continous	0.2	Text 1		
EW-TX2	Green	Continuous	0.2	Text 2		
EW – DIM	Green	Continuous	0.2	Dimensions		
ESCP-ED	Magenta	Continuous	0.4	Earth Drain		
ESCP-WT	Magenta	Continuous	0.4	Wash Trough		
ESSCP-ST	Magenta	Continuous	0.4	Silt Trap		
ESCP- TXT1	Green	Continuous	0.2	Text1		
ESCP- TXT2	Green	Continuous	0.2	Text 2		
ESCP-DIM	Green	Continuous	0.2	Dimensions		
JALAN DALAMAN						
RD – CTL	Grey	Center	0.13	Road Center Line		
RD – RL	Yellow	Dashed	0.4	Road Lane		
RD – KRB	White	Dashed	0.4	Road Kerb		
RD – MRK	Yellow	Continuous	0.4	Road Markings		
RD – SGN	Magenta	Continuous	0.4	Road Signages		
RD –TXT1	Green	Continuous	0.2	Text 1		
RD– TXT2	Green	Continuous	0.2	Text 2		
RD – DIM	Green	Continuous	0.2	Dimensions		

Jadual 7.1: Sistem Lapisan (Layering) untuk Lukisan Kejuruteraan Awam
NAME	COLOR	LINETYPE	LINEWEIGHT	DESCRIPTION
SISTEM SA	LIRAN			
DR-DRN	Cyan	Conti./Dashed	0.4	Drains
DR-CUL	Blue	Dashed	0.5	Culverts
DR-GRT	Yellow	Continuous	0.5	Grating
DR-SMP	Red	Continuous	0.5	Sump
DR-TXTT1	Green	Continuous	0.2	Text 1
DR-TXT2	Green	Continuous	0.2	Text 2
DR-DIM	Green	Continuous	0.2	Dimensions
SISTEM RE	TIKULASI A			
WR – PIP	Cyan	Dashed	0.5	Water Supply Pipe
WR – HYD	Yellow	Continuous	0.5	Water Supply Hydrant
WR – VAV	Yellow	Continuous	0.5	Water Supply Valves
WR -TXT1	Green	Continuous	0.2	Text 1
WR–TXT2	Green	Continuous	0.2	Text 2
WR - DIM	Green	Continuous	0.2	Dimensions
SISTEM PE	MBETUNG	AN		
SW – PIP	Red	Continuous	0.4	Sewerage Pipe
SW – MH	Red	Continuous	0.4	Sewerage Manhole
SW – IC	Red	Continuous	0.4	Inspection Chamber
SW – STK	Red	Continuous	0.4	Septic Tank
SW – STP	Red	Continuous	0.4	Sewerage Treatment Plan
SW – TXT1	Green	Continuous	0.2	Text 1
SW – TXT2	Green	Continuous	0.2	Text 2
SW – DIM	Green	Continuous	0.2	Dimensions

Jadual 7.2: Sistem Lapisan (Layering) untuk Lukisan Kejuruteraan Awam (samb.)

Panduan Penyediaan Lukisan Kejuruteraan Awam

Rajah 7.1: Design Center

7.2.2 ANOTASI

Fungsi anotasi adalah untuk menyeragamkan format objek dalam lukisan AutoCAD. Penggunaan anotasi diwujudkan bermula daripada perisian AutoCAD 2008. Anotasi boleh berfungsi dengan menggunakan salah satu jenis objek seperti berikut :

- a. Teks (teks, MTEXT)
- b. Dimensions (Dimensions, Leaders, Tolerances)
- c. *Multiple Leaders*
- d. Hatches
- e. Block dan Attributes

Jadual 7.3 menunjukkan contoh format yang perlu digunapakai dalam penyediaan lukisan dan *Title Block* (sila rujuk Lampiran 3).

PERKARA	FONT (ROMANS)	NAMA STYLE	ANNOTATIVE
Ruangan LOGO: Cawangan, Nota	Height: 2.5mm Width factor: 0.8mm Lineweight: 0.25mm	nota	
Ruangan LOGO: JABATAN KERJA RAYA Nama projek, Tajuk lukisan	Height: 4.0mm Width factor: 0.8mm Lineweight: 0.5mm	tajuk	
No lukisan	Height: 3.0mm Width factor: 0.8mm Lineweight: 0.5mm	No lukisan	$\checkmark$
Dimension		Dim_bka	$\checkmark$
Multileader		Leader_bka	

|--|

7.2.3 ANNOTATION SCALING TOOLS

Penggunaan fungsi skala anotasi yang betul bermula dengan kemahiran menggunakan Annotation Scaling Tools termasuk Viewport Lock, Skala Viewport dan Skala Anotasi.

7.2.4 ANNOTATIVE STYLE

Langkah-langkah terperinci untuk menyediakan dan mengubahsuai *Style* adalah seperti berikut;

- i. *Create style* baru atau pinda *style* sedia ada sebagaimana Jadual 7.3 dengan menekan pull down menu pada tab Format. Pilih *Style* yang hendak disediakan / diubahsuai samada *Text Style/ Dimension Style/ Multileader Style* (sila rujuk Rajah 7.3).
- ii. Pada tetingkap *Text Style/ Dimension Style/ Multileader Style* set ukuran yang dikehendaki untuk *Text, Arrowheads* dan lain-lain berdasarkan saiz sebenar kertas lukisan.
- iii. Aktifkan Annotative Property. Lokasi kawalan ini berbeza bagi setiap jenis Style seperti berikut:
  - Text Style Dialog Box (sila rujuk Rajah 7.4);
  - Dimension Style Manager ; klik Modify > Fit Tab (sila rujuk Rajah 7.5) dan
  - Multileader Style Manager ; klik Modify > Leader Structure Tab (sila rujuk Rajah 7.6)
- iv. Simpan (Save) Style yang telah dikemaskini.

Styles: A Annotative Legend A nolukisan A nota Standard A tajuk	Font Font Name: A romans.shx Use Big Font Size Annotative (1)
All styles	Effects Upside down

Rajah 7.4: Kaedah Pengaktifan Anotasi Text Style

Rajah 7.5: Kaedah Pengaktifan Anotasi Dimension Style

Leader Format Leader Structure Cont	ent
Constraints	
Maximum leader points	2
First segment angle	(v v
Second segment angle	· • 0
Landing settings	
Automatically include landing	
Set landing distance	
8	
Scale	

Rajah 7.6: Kaedah Pengaktifan Anotasi Multileader Style

7.2.5 ANNOTATIVE OBJECT

7.2.5.1 Text

Annotative Object yang baru boleh disediakan terus setelah Annotative Style ditetapkan dengan sempurna. Langkah-langkah terperinci untuk menyedia atau mengubahsuai adalah seperti berikut;

- i. Pilih Annotative Style yang dikehendaki. Annotative Style boleh dikenalpasti melalui *icon Annotative* ( )
- ii. Pilih Annotative *Scale* yang dikehendaki sebagai skala kerja dalam *Current Viewport* atau *Model Tab* (Rujuk Rajah 7.2). Contoh: Untuk teks yang berukuran 250mm, ianya menjadi 2.5mm bila berskala 1:100, setkan skala *Annotation* kepada 1:100.
- iii. Untuk mengubahsuai skala sediada, aktifkan ikon *Auto Add Scale* seperti di Rajah 7.2.
- iv. Mulakan penyediaan lukisan.
- v. Pilih Annotative Object dan taip OBJECTSCALE untuk melihat paparan Annotative Scale bagi objek tersebut seperti Rajah 7.7

1:1 1:10 1:20	Add Scale	es to Object
paper unit = 1 drawing unit	1" = 1' 1:2 1:4 1:8 1:16 1:30 1:40 1:50 1:100	SKALA MILIMETER
) List scales common to all s	2:1 4:1 8:1 10:1 100:1	SKALA METER

Rajah 7.7: Senarai Annotation Object Scale

vi. Klik *add/remove* untuk mengubahsuai skala *annotative* sediada untuk objek terpilih sekiranya diperlukan. (sila rujuk Rajah 7.8)

Type a keywora or phra	se and a
w Ir 🛕 Edit Drawing Scales	X
rto Scale List	
- (G) 1:30 * 1:40	Add
Add Scale	Edit
Scale name	Move Up
Name appearing in scale list:	Move Down
bka 1:750 👻	Delete
Scale properties Paper units: Drawing units:	Reset
1 = 750	
OK Cancel Help	Help

Rajah 7.8: Penambahan senarai skala

7.2.5.2 Hatches

Langkah-langkah terperinci untuk menyedia atau mengubahsuai Hatch adalah seperti berikut;

- i. Pilih Hatch yang dikehendaki.
- ii. Untuk mengubahsuai skala sediada, aktifkan ikon *Annotative* pada tetingkap *Hatch and Gradient Properties* (Rujuk Rajah 7.9)
- iii. Pilih Annotative *Scale* yang dikehendaki sebagai skala kerja dalam *Current Viewport* atau *Model Tab* (Rujuk Rajah 7.2).

latch Gradient		Boundaries
Type and pattern		Add: Pick po
Type:	Predefined	Add: Select
Pattem:	SOLID 🔻	
Color:	Use Current 👻	Ex Hemove bo
Swatch:		Recreate bo
Custom pattern:	····	View Select
Angle and scale		Ontions
-Warden -	Cosle	Options

Rajah 7.9: Hatch and gradient

7.2.5.3 Blocks

Annotative Block Definitions boleh dimasukkan ke dalam Block References dengan ukuran yang konsisten tanpa mengira skala Viewport.

Annotative Property boleh digunakan ke atas Block Definition dalam fail lukisan atau dalam fail berasingan yang mana ianya boleh dimasukkan sebagai Block. Walaupun Annotative Property disimpan dalam Block Definition, Annotative Scale Object digunakan untuk setiap Block Reference.

Langkah-langkah terperinci untuk menyedia atau mengubahsuai *Block* adalah seperti berikut;

i. *Double* klik pada *Block* yang dikehendaki untuk paparan *Block Editor*. (Rujuk Rajah *7.10*)

- ii. Set skala anotasi pada 1:1.
- iii. Pastikan *block* geometri dilukis dengan ukuran yang anda kehendaki.
- iv. Aktifkan *Annotative Property* di dalam *Block yang berkaitan.* Contoh bagi *Block references* adalah seperti Rajah 7.11.
- v. Simpan (*Save*) *Block Definition* yang telah dikemaskini. (sila rujuk Rajah 7.12)

Block to create or edit brickwall	Preview	
<current drawing=""> Arch Tick brickwall column Single Door</current>		4
	Description	*

Rajah 7.10: Hatch Block

Attribute Definition	
Mode	Attribute
Invisible	Tag:
Constant	Prompt:
Preset	Default:
Lock position Multiple lines	Text Settings Justification:
Insertion Point	Text style: no
× 0	Text height: 3
Y 0	Botation: 0

Rajah 7.11: Block References

Panduan Penyediaan Lukisan Kejuruteraan Awam

7.2.6 PENYEDIAAN LAYOUT UNTUK PENCETAKAN

7.2.6.1 Kaedah menyalin Layout sama seperti menyalin layers pada 7.2.1 (b)

- a. Buka (Open) lukisan yang hendak disediakan.
- b. Taipkan ADCENTER pada *command* atau tekan kekunci CTRL+2.
- c. Pada paparan *dialog box Design Center box Design Center*, pilih lukisan A1-H.dwt dan tekan pada perkataan *layout*.
- d. *Select* guna butang kiri dan drag butang kanan ke kawasan lukisan dan tekan *add layout(s)*.(Sila rujuk Rajah 7.13)
- e. Tutup dialog box dan lihat pada *layout tab* bahawa *layout* baru telah disalin.
- f. Simpankan (Save) lukisan.

Rajah 7.13: Tab layout 1

7.2.6.2 Kaedah untuk menukar skala pada Layout

- i. Buka *Layout.*
- ii. Pilih sempadan *Viewport* (Rujuk Rajah 7.14)
- iii. Tukar skala 1: 100. (Rujuk Rajah 7.15)
- iv. Tekan [Esc] untuk membatalkan viewport ini.

Rajah 7.14: Sempadan Viewport

Rajah 7.15: Pilih Skala

Panduan Penyediaan Lukisan Kejuruteraan Awam

- Apabila skala lukisan telah ditetapkan pada skala 1:100, langkah berikutnya adalah mengatur letak lukisan agar berada di tengah-tengah kertas.
- vi. Double klik pada *Viewport* atau Taipkan ms pada command. Gerakkan lukisan dengan menggunakan *pan* untuk susunan yang lebih kemas. (Rujuk Rajah 7.16 – No. 1).
- vii. Double klik atau taipkan kembali command ps untuk kembali ke area paper space. Command : **ps** (Rujuk Rajah 7.16 No. 2).

Rajah 7.16: Contoh Layout

7.3 PENCETAKAN LUKISAN

Pelukis Pelan perlu memastikan pencetakan lukisan berada di dalam *paper space/ layout.* Langkah-langkah untuk mencetak lukisan adalah sebagaimana perkara 7.4.1.

7.3.1 EDIT PLOT STYLE

- a. Taipkan plot pada *command line* dan tetingkap plot seperti Rajah 7.17 akan terpapar.
- b. Terdapat dua (2) *plot style* yang berbeza untuk *plain paper* dan *tracing paper.*

Panduan Penyediaan	Lukisan	Kejuruteraan A	wam
--------------------	---------	----------------	-----

РКА 07

				8 22 2	2	
Page setup				Plot style table	(pen assignment	3)
Name:	<none></none>	•	Add	monochrom	ctb	• =
Printer/plotte	f			Shaded viewpo	rtoptions	/
Name:	P None	•	Properties	Shade plot	As displayed	
Plotter:	None			Quality	Normal	•
Where:	Not applicable	- 8	K—841 MM—3, <u>1</u>	DPI		
Description:	The layout will not be plotted unless a new plotter configuration name is selected.		24 A	Dist antians		
Plot to file			<u>*////////3</u> 个	Plot in ha	karound	
				2 Plot object	t lineweights	

Rajah 7.17: Paparan Plot Style Table Editor

- c. Langkah untuk meminda *plot style* dan *save as* BKA *Paper.ctb* atau BKA *Tracing.*
  - i. Klik Plot Style Table Editor (sila rujuk Rajah 7.17).
  - ii. Pilih *Plot Style Color* 1 hingga 8 kepada *Screening* 100%. Manakala *Plot Style Color* yang selebihnya mengikut pada kertas yang akan di *plot* sama ada *paper* atau *tracing*.
  - iii. Sekiranya menggunalan kertas *paper, plot style color* selain 1 hingga 8 *screening* adalah 25% manakala untuk kertas *tracing screening* adalah 45% (sila rujuk Rajah 7.18).
  - iv. Save As plot style tersebut mengikut BKA Paper atau BKA Tracing.

lat stides :	3	1	Dreservice			
Color 1			Color	(Line alting	4 - 1	_
Color 2		Â	00101.	Use object	t color	-
Color 3				Dither:	On	-
Color 4			Gr	ayscale:	Off	-
Color 5				Pen #:	Automatic	
Color 6			364.	-l ++.	, acomatio	
Color 7			VIILU	aipen #.	Automatic	-
Color 8			Screening:	100		*
Color 9			Linetype:	Use object	t linetvoe	-
Color 11			A	dantive:	[0-	
Color 12			15	C	Un	
Color 13		-	Lineweight:	Use object	t lineweight	•
< <u>- · · ·</u> Ⅲ		•	Line end style:	Use object	t end style	-
Description:			Line join style:	Use object	t join style	•
		~	Fill style:	Use object	t fill style	•
		*	Edit Linewe	i <mark>ghts</mark>	Save As	
Add Style	Delete	Style				

Rajah 7.18: Kaedah untuk simpan *plot styles* yang telah ditentukan (*Save As*)

Rajah 7.19: Folder fail plot styles yang telah disimpan

Panduan Penyediaan Lukisan Kejuruteraan Awam

- d. Biasanya Fail di simpan dalam folder. (sila rujuk Rajah 7.19 (1))
- e. Fail boleh disalin seperti Rajah 7.19 (2) disertakan dengan fail kerja AutoCAD untuk tujuan cetakan di komputer lain.

Page setup				Plot style table	e (pen assignments)
Name:	<pre></pre>		▼ Add	bka_tracing	).ctb
Printer/plotte	r			Shaded viewp	ort options
Name:	😫 HP Designjet T770 44in HPGL2		Properties	Shade plot	As displayed
Plotter:	HP Designjet T770 44in HPGL2 - Optimi	zed driver - by HP		Quality	Normal
Where:	10.8.98.28		← 841	DPI	300
Description:			MM	Plot options	
Plot to file	e			Plot in ba	ickground
Paper size			Number of copies	Plot obje	ct lineweights
Oversize: A	1 (portrait)	•]	1	Plot trans	plot styles
Dist succ		Distants		Plot pape	erspace last
What to plot		Filto pap	0	🔄 Hide pap	erspace objects
Layout	2-)		3	Plot stam	ip on
(C)		Scale: 1:1		Save cha	inges to layout
Plot offset (o	rigin set to printable area)	1	[mm •] =	Drawing orien	tation
X: 0.00	mm Center the plot	1	units	🔘 Portrait	E
Y: 0.00	mm	C Sca	ale lineweights	Eandscap Plot upsic	de-down

Rajah 7.20: Paparan Kaedah untuk memilih plot styles yang telah disimpan

- f. Kaedah untuk memilih *Plot Style* yang telah disimpan.
  - i. Pilih *plot style* table: bka_*tracing* atau mana yang berkenaan (sila rujuk Rajah 7.20 (1))
  - ii. Plot area: Layout. (sila rujuk Rajah 7.20 (2))
  - iii. Plot scale: 1:1. (sila rujuk Rajah 7.20 (3))
  - iv. Klik *Preview* untuk penyemakan sebelum dicetak. (sila rujuk Rajah 7.20 (4))
  - v. Klik Esc dan OK (sila rujuk Rajah 7.20 (5))

Nota Penting:

- a. Sekiranya tidak mempunyai mesin pencetak untuk kertas yang hendak di pilih, contohnya untuk kertas berukuran A0, tetapkan *setting printer/plotter* pada *None*. *Setting printer* ini boleh dibuat di tempat pencetakan/*plotting pereka/pelukis pelan*.
- b. Pastikan *Layout* di pilih pada *Plot Area>What to plot:>Layout*. Jika semua *setting* sudah selesai, klik OK.
- c. Semak *Layout* lukisan yang telah disiapkan agar ianya memiliki ukuran dan dilukis mengikut ukuran yang sebenar. Unit pada Autocad perlu ditetapkan kepada 1 unit = 1 mm bersesuaian dengan prinsip AutoCAD.

7.4 AUTOCAD LIBRARY

AutoCAD *Library* adalah himpunan simbol, *block* lukisan, nota-nota yang boleh digunapakai bagi tujuan memudahkan penyediaan lukisan dibuat.

- a. Membuat Pallete dan Block Library
  - Taipkan ADCENTER pada *command line* atau tekan kekunci CTRL+2 akan terpapar satu *dialog box Design Center.*
  - Pilih lukisan 1-PETUNJUK SEDIADA.dwg dan klik pada perkataan block.
  - Pilih (*Select*) semua *Block* menggunakan butang kiri dan tekan butang kanan dan klik *Create Tool Pallete* (sila rujuk Rajah 7.21).
  - Periksa *tool pallete* anda dengan menekan kekunci CTRL+3 (sila Rujuk Rajah 7.23)
- b. Adalah digalakkan untuk menyimpan semua *library block* yang sama jenis dalam satu *file*.

Rajah 7.21: Kaedah untuk memilih simbol, block dan nota dalam lukisan

Rajah 7.22: Paparan untuk memeriksa Tool Palette

7.5 SENARAI SINGKATAN, SIMBOL DAN PETUNJUK

Jadual 7.4 hingga Jadual 7.9 menunjukkan senarai singkatan, simbol dan petunjuk yang digunakan dalam penyediaan lukisan kerja-kerja kejuruteraan awam.

Jadual 7.4: Senarai Singkatan yang Digunakan Dalam Kerja Kejuruteraan Awam

SINGKATAN	MAKSUD
AYD	Aras Yang Di Bentuk
BM	'Bench Mark'
c/c	'Centre To Centre'
Ch.	'Chainage' / Jarak
DI	'Ductile Iron'
HDPE	'High Density Polyethylene'
IC	'Inspection Chamber'
IL	'Invert Level'
MH	'Manhole'
MS	'Mild Steel'
MSCL	'Mild Steel Cement Lined'
No.	'Number'
OGL	'Original Ground Level'
PBT	Pihak Berkuasa Tempatan
PC	'Precast'
RC	'Reinforced Concrete'
SS	'Stainless Steel'
S.O.	'Superintending Officer'
SIL	'Sump Invert Level'
STP	'Sewage Treatment Plant'
ТВМ	'Temporary Bench Mark'
THK.	'Thick'
VCP	'Vitrified Clay Pipe'

Jadual 7.5: Petunjuk Kerja Tanah / Jalar	۱
--	---

PETUNJUK	KETERANGAN
YYYY	CERUN BARU
YYYY	CERUN SEDIADA
	KERATAN RENTAS
	TANAH POTONG
	TANAH TAMBAK
	TANAH ASAL
	JALAN SEDIADA
	'WEARING COURSE'
	'BINDER COURSE'
	'ROAD BASE'
	'SUB BASE'
	BATU BATA
	KONKRIT
	'LEAN CONCRETE'
	'KERB'
	GARISAN SEMPADAN
OGL	'ORIGINAL GROUND LEVEL' / ARAS SEDIADA
AYD	ARAS YANG DIBENTUK
1	1:2.0 CERUN TANAH TAMBAK
1	1:1.5 CERUN TANAH POTONG

Jadual 7.5: Petunjuk Kerja	Tanah / Jalan	(samb.)
----------------------------	---------------	---------

PETUNJUK	KETERANGAN
-ooo	PAGAR
	'LIMIT OF WORK'
AYD 0.00	ARAS YANG DIBENTUK / 'PROPOSED LEVEL'
CH 0+.000	'CHAINAGE' / JARAK
DATUM 0.00	TITIK PERMULAAN MEMBINA KETINGGIAN ARAS
	ARAH UTARA

Jadual 7.6: Petunjuk Pelan Kawalan Hakisan dan Kelodak (ESCP)

PETUNJUK	KETERANGAN
==<==	'TEMPORARY CULVERT'
	'TEMPORARY SUMP'
	GARISAN SEMPADAN
$\rightarrow$	'TEMPORARY EARTH DRAIN'
$\rightarrow$	'CHECK DAM'
	'SILT TRAP' / 'SEDIMENT BASIN'
	'SILT FENCE'
$\sim \sim \sim$	'SILT CURTAIN'
	'WASH TROUGH' (URBAN AREA)
122 (2200) (200) (20	'WASH TROUGH' (RURAL AREA)

Jadual 7.7: Petunjuk Sistem Salirar

PETUNJUK	KETERANGAN
1	300mm Ø 'PRECAST BLOCK DRAIN'
$\uparrow$	450mm Ø 'PRECAST BLOCK DRAIN'
$\Rightarrow$	600mm Ø 'PRECAST BLOCK DRAIN'
$\rightarrow$	'CASCADE DRAIN'
	'BERM DRAIN'
	'INTERCEPTOR DRAIN'
-000-000-	'TOE DRAIN'
+	150mm Ø 'HALF ROUND GLAZEDWARE DRAIN'
***	225mm Ø 'HALF ROUND GLAZEDWARE DRAIN'
	300mm Ø 'HALF ROUND GLAZEDWARE DRAIN'
S1	'BRICK SUMP'
CS1	'REINFORCED CONCRETE SUMP'
C1	'PIPE CULVERT'
B1	'BOX CULVERT'

PETUNJUK	KETERANGAN
-m-	'BULK METER' / 'STAND METER'
	'PIPE CROSSING'
= H =	'DOUBLE PILLAR HYDRANT'
	'SLUICE VALVE'
	'SCOUR VALVE'
E	'END CAP'
	100 Ø mm PAIP JENIS HDPE
—MS 1000—	100 Ø mm PAIP JENIS MSCL
—DI 1000 —	100 Ø mm PAIP JENIS DI
——SS 1000 ——	100 Ø mm PAIP JENIS SS

Jadual 7.8: Petunjuk Sistem Retikulasi Air Luaran

Jadual 7.9: Petunjuk Sistem Pembetungan

PETUNJUK	KETERANGAN
	'MANHOLE'
	'INSPECTION CHAMBER'
	225 Ø mm PAIP JENIS VCP
—HDPE 225Ø—	225 Ø mm PAIP JENIS HDPE 'DOUBLE WALL CORRUGATED'

8.0 PENGHARGAAN

Ahli Jawatankuasa

Ir. Wan Sohaimi Bin Wan Mohamed Mhd. Khair Bin Nordin Nurzalisa Binti Abd Rahim Sazrul Leena Binti Saadin Ir. Amalludin Bin Zolkifli Zawiyatul Qubtiyah Binti Baharom Ku Safirah Binti Ku Sulaiman Muhammad Nur Fahmi Bin Md. Saad Suhaina Binti Ramli Syamsulbahri Bin Ismail Yasmin Binti Abdul Rasheed Khan Faridah Hanum Binti Jaafar Kamariza Fairus Binti Mohd. Kamil Zainal Bin Ibrahim Mohd.Hazrul Hazani Bin Ibrahim Safura Binti Doni Suhana Binti Md Nazri Wan Isnizar Binti Wan Ahmad Zulhisam Bin Sapeciay Ahmad Bin Suradie Safiee Bin Hi Othman Salasiah Binti Othman Nor Azmi Bin Mohd Bukari Norlizah Binti Ahmad Aslinda Binti Ahmad Nurul Wahida Binti Elias

9.0 LAMPIRAN

<u>-20</u> -	
Г	
	FONI : RON HEIGHT : 4 WIDTH FACT LINEWEIGHT
	FONT : ROM HEIGHT : 2 WIDTH FACT LINEWEIGHT
	FONT : RON HEIGHT : 2 WIDTH FACT LINEWEIGHT
	FONT : ROM HEIGHT : 2 WIDTH FACT LINEWEIGHT
	FONT : ROM HEIGHT : 4 WIDTH FACT LINEWEIGHT
	FONT : ROM HEIGHT : 4 WIDTH FACT LINEWEIGHT
	FONT : ROI HEIGHT : 3 WIDTH FAC LINEWEIGHT

РКА 07

20

185	105	105	_20_	164	16	16

						594 (PAPER LENGTH)	
	FONT : R HEIGHT : WIDTH FAO LINEWEIGH	OMANS 4 CTOR : 0.8 IT : 0.5					
ROMA 3 ACTO HT :	NS R : 0.8 0.5		FONT : HEIGHT WIDTH F LINEWEIG	ROMANS : 4 ACTOR : GHT : 0.	0.8 5		
OJEK :	NAMA PROJ OI	IEK SEPERTI DIBE LEH HOPT	RI				
JKISAN :	NAMA PROJ	iek seperti dibe	RI 🔫				
ISAN :	- JKR/CKASJ/15	/11/X00/000/00	)/SIRI			50	
		190			]		

20	1
	_

16 16

РКА

		SENARA		KISAN -		FONT : ROMANS HEIGHT : 14.0 — WIDTH FACTOR : 0.8 LINEWEIGHT : 0.5
		KOLEJ JURURAWAT BATU PAHAT	MASYAF , Johof	RAKAT PARIT RAJA, R (FASA 2)		PER: TAJUK PROJEK FONT : ROMANS — HEIGHT : 8.0 WIDTH FACTOR : 0.8 LINEWEIGHT : 0.5
BIL.	TAJUK LUKISAN	NO. LUKISAN	BIL.	TAJUK LUKISAN	NO. LUKISAN 🔫	- FONT : ROMANS
	SUNATUR JALAN		6	TYPICAL DETAILS OF PRECAST CHAMBER	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/04(25)	HEIGHT : 4.0
1	PELAN SUSUNATUR JALAN	JKR.CKASJ/07.500/020/M0H/J/12/RD/1[2]	7	TYPICAL DETAILS OF AIR VALVE CHAMBER	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/05(25)	WIDTH FACTOR : 0.8 LINEWEIGHT · 0.25
/	KERATAN JALAN	JKR.CKASJ/07.500/020/MOH/J/12/RD/2[2]	8	DETAILS OF CONCRETE THRUST BLOCK AND ANCHOR BLOCK	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/06(25)	LINENLIVIII , U.Z.J
3	TYPICAL ROAD CROSS - SECTION	JKR/CKASJ/08.500/STD/RD/03(15)	9	DETAILS OF THRUST BLOCK AND ANCHOR BLOCK	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/07(25)	
4	REGULATION AND TREATMENT OF EXISTING PAVEMENT	JKR/CKASJ/08.500/STD/RD/04(15)	10	SCHEDULE OF THRUST BLOCK	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/08(25)	
5	TRAFFIC SIGN - GENERAL ARRANGEMENT	JKR/CKASJ/08.500/STD/RD/06(15)	11	DETAILS OF JOINT (SHEET 1 OF 2)	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/09(25)	_ FONT : ROMANS
6	TRAFFIC SIGN - STRUCTURAL DETAILS	JKR/CKASJ/08.500/STD/RD/07(15)	12	DETAILS OF JOINT (SHEET 2 OF 2)	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/10(25)	HLIGHT : 2.5 WIDTH EACTOR O 8
7	STANDARD TRAFFIC SIGNS	JKR/CKASJ/08.500/STD/RD/08(15)	13	DETAILS OF MILD STEEL PIPES, BENDS AND CONCENTRIC TAPERS	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/11(25)	LINEWEIGHT : 0.25
8	STANDARD TEMPORARY SIGNS	JKR/CKASJ/08.500/STD/RD/09(15)	14	DETAILS OF DUCTILE IRON GUSSETED BENDS, PUSH-IN JOINT AND FLANGE	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/12(25)	
9	STANDARD ROAD MARKINGS 1	JKR/CKASJ/08.500/STD/RD/10(15)	15	DETAILS OF MILD STEEL TEES	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/13(25)	
10	TYPICAL PARKING SPACE	JKR/CKASJ/08.500/STD/RD/13(15)	16	TYPICAL OF PIPE CROSSING OVER CULVERT OR STREAM (SHEET 1 OF 2)	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/14(25)	
11	ROAD KERB DETAILS	JKR/CKASJ/08.500/STD/RD/15(15)	17	TYPICAL OF PIPE CROSSING OVER CULVERT OR STREAM (SHEET 2 OF 2)	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/15(25)	
			18	METER STAND (PIPE 80mm - 200mm)	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/16(25)	
	SISTEM SALIRAN		19	STANDARD DETAILS OF PILLAR FIRE HYDRANT	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/18(25)	
1	PELAN SISTEM SALIRAN	JKR.CKASJ/07.500/020/MOH/J/12/DR/1[4]	20	DETAILS OF HDPE COMMUNICATION DUCTILE IRON/ uPVC/ AC RETICULATION PIPE	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/21(25)	
2	JADUAL SALIRAN	JKR.CKASJ/07.500/020/MOH/J/12/DR/2[4]	21	DETAILS OF HDPE COMMUNICATION PIPE AND TAPPING FROM HDPE RETICULATION PIPE (SHEET 1 OF 2)	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/22(25)	
3	BUTIRAN KOLAM TAKUNGAN 1	JKR.CKASJ/07.500/020/MOH/J/12/DR/3[4]	22	DETAILS OF HDPE COMMUNICATION PIPE AND TAPPING FROM HDPE RETICULATION PIPE (SHEET 2 OF 2)	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/23(25)	
4	BUTIRAN KOLAM TAKUNGAN 2	JKR.CKASJ/07.500/020/MOH/J/12/DR/4[4]	23	DETAILS OF HDPE COMMUNICATION PIPE AND TAPPING FROM MILD STEEL RETICULATION PIPE	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/24(25)	
5	TYPICAL DETAILS OF PERIMETER DRAINS	JKR/CKASJ/08.500/STD/DR/01(24)	24	METER STAND (PIPE 15mm - 50mm) AND METER STAND FOR MULTI METER CONNECTION	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/25(25)	
6	DETAILS OF HALF ROUND (H/R) GLAZED DRAIN	JKR/CKASJ/08.500/STD/DR/04(24)				
7	DETAILS OF PERIMETER / ROADSIDE DRAINS	JKR/CKASJ/08.500/STD/DR/05(24)		SISTEM KUMBAHAN -		- FONT : ROMANS
8	ROADSIDE DRAINAGE FOR URBAN AREA	JKR/CKASJ/08.500/STD/DR/06(24)	1.	PELAN SISTEM KUMBAHAN	JKR/CKASJ/07.500/STD/J/12/SW/1[3]	WIDTH FACTOR · 0.8
9	MEDIAN DRAINAGE FOR URBAN AREA	JKR/CKASJ/08.500/STD/DR/07(24)	2.	KERATAN MEMANJANG KUMBAHAN (HELAIAN 1/2)	JKR/CKASJ/07.500/STD/J/12/SW/2[3]	LINEWEIGHT : 0.25
10	DETAILS OF M.S. GRATING FOR DRAIN	JKR/CKASJ/08.500/STD/DR/08(24)	3.	KERATAN MEMANJANG KUMBAHAN (HELAIAN 2/2)	JKR/CKASJ/07.500/STD/J/12/SW/3[3]	
11	TYPICAL DETAILS OF BRICK SUMP, TYPE A	JKR/CKASJ/08.500/STD/DR/09(24)	4.	STANDARD MANHOLE COVER	JKR.CKASJ/08.500/STD/SW(RP)/1[8]	
12	TYPICAL DETAILS OF BRICK SUMP, THE B, K.C. SUMP AND RUBBISH IKAP	JKR/CKASJ/08.500/STD/DR/10(24)	5.	PLAN VIEW OF MANHOLES (FOR RIGID PIPES)	JKR.CKASJ/08.500/STD/SW(RP)/2[8]	
1.0			6.	(GROUND LEVEL TO INVERT LEVEL OF PIPE 1.2m <_DEPTH < 2.5m)	JKR.CKASJ/08.500/STD/SW(RP)/3[8]	
14	STANDARD SINCE ROY CHIVERT - CHIVERT DETAILS		7	TYPICAL SHALLOW PRECAST CONCRETE MANHOLE WITH BACKDROP (FOR RIGID PIPES)	JKR.CKASJ/08.500/STD/SW(RP)/4[8]	
15	STANDARD SINGLE BOX COLVERT - COLVERT DETAILS		/. 	(GROUND LEVEL TO INVERT LEVEL OF PIPE 1.2m <_DEPTH < 2.5m)		
17	STANDARD TWIN ROX CHIVERT - CHIVERT DETAILS		8.	IYPICAL MEDIUM PRECASI CONCRETE MANHOLE (FOR RIGID PIPES) (GROUND LEVEL TO INVERT LEVEL OF PIPE 2.5m <_DEPTH < 5m)	JKR.CKASJ/08.500/STD/SW(RP)/5[8]	
18	STANDARD TWIN BOX CULVERT - WINGWALL DETAILS	IKE CKASJ/08.500/STD/DE/23(24)		TYPICAL MEDIUM PRECAST CONCRETE MANHOLE WITH BACKDROP (FOR FIGID PIPES)	JKR CKASJ/08 500/STD/SW(PP)/6[8]	
10		UNR.UNASU/ UU.JUU/ SIU/ UR/ 24(24)	9.	(GROUND LEVEL TO INVERT LEVEL OF PIPE 2.5m <_DEPTH < 5m)	000.000 00.000 510 5m(AF)/ 0[0]	
	SISTEM RETIKULASI AIR	+	10	STANDARD PIPE BEDDINGS (SHEET 1 OF 2)	JKR.CKASJ/08.500/STD/SW(RP)/7[8]	
1	PELAN SISTEM RETIKUASI AIR	JKR/CKASJ/07.500/STD/J/12/WR/1[2]		SIANUARU MIYE BEDUINGS (SHEEL 2 OF 2)	JKR.CKASJ/08.500/STD/SW(RP)/8[8]	
2	SUSUNATUR PAM DAN TANGKI SEDUTAN	JKR/CKASJ/07.500/STD/J/12/WR/2[2]	12	INSPECTION CHAMBER DETAIL	JKR.CKASJ/08.500/STD/SW/IC/1[1]	
- 3	DETAILS FOR PIPE TRENCH	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/01(25)				
4	TYPICAL DETAILS OF SLUICE VALVE AND SCOUR VALVE CHAMBER	JKR/CKASJ/08.500/STD/WR/02(25)				
			1.	GRAVITY RETAINING WALL	JKR.CKASJ/07.500/020/MOH/J/12/RW/1[1]	

120
-
ARAS YANG DIBENTUK
CERUN YANG DITAMBAK
GARISAN SEMPADAN

	JIKER		
JA	BATAN KERJA RAYA M	ALAYS	SIA
BAHA CAWANGA (NO	GIAN KEJURUTERAAN AWAM (UNIT KEJURUTERAAN AWAM, STRUKTUR IBU PEJABAT JKR MALAYSIA TINGKAT 15, CENTRE POINT NO THE BOULEVARD, MID VALLEY (LINGKARAN SYED PUTRA 59200 KUALA LUMPUR. TEL: 03–92354701 & NO. FAX: 0.	Kesiha Dan J RTH City 3-22873	TAN) AMBATAN 3189)
PENGAR	AH KANAN:		
DATO' I	r. Dr. ABDUL AZIZ BIN ARSHAD		
PENGAR	AH KHIDMAT REKABENTUK : NORMA BINTI NORMAN		
KETUA	PENOLONG PENGARAH KANAN :		
Ir. WAN PENOLO	SOHAIMI BIN WAN MOHAMED ING PENGARAH KANAN :		
MHD. K	HAIR BIN NORDIN BENTUK :		
NUR 'A	FIFI BIN AHMAD		
DISEMA	< : ISA BINTI ABD RAHIM		
DILUKIS	:		
NORLIZA SKALA	ah Binti Ahmad		
1:500			
JKR.CK	ASJ/07.500/020/MOH/J/13		
TARIKH	:		
HURUF	PINDAAN	TARIKH	TANDA TANGAN
PETUNJUK			
	2015// -		
NAMA PF	KOJEK :		
NAMA PF CA DA KL TE JO	ojek : DANGAN MEMBINA N MENYIAPKAN INIK KESIHATAN 3 JA DI PEKAN NENAS, INTIAN, HOR DARUL TAKZIM		
NAMA PE CA DA KL TE PC JO	ROJEK : DANGAN MEMBINA N MENYIAPKAN INIK KESIHATAN 3 JA DI PEKAN NENAS, INTIAN, HOR DARUL TAKZIM UKISAN : _AN KERJA TANAH		
NAMA PF CA DA KL TE, PC JO TAJUK L PEL	KOJEK : DANGAN MEMBINA N MENYIAPKAN INIK KESIHATAN 3 JA DI PEKAN NENAS, INITIAN, HOR DARUL TAKZIM UKISAN : _AN KERJA TANAH		

		TANDATANGAN DAN COP KELULUSAN PIHAK BERKUASA TEMPATAN :
	GARISAN SEMPADAN LOT	
<u></u>	12	PEMILIK :
	4.860	TANDATANGAN & COP PELANGGAN
5.500	4.860 XISTING)	
130.000	140.000 (E	TANDATANGAN JURUTERA PROFESIONAL : "I hereby certify that these works have been designed by me in accordance with sound
		NOTA :
FONT : R HEIGHT : WIDTH FA LINEWEIGH	CTOR TT : 0	: 0.8 25
ma projek : C	ADANGAN BALAI PAH	I MEMBINA DAN MENYIAPKAN POLIS, DAERAH CHENOR ANG DARUL MAKMUR
juk lukisan :		KERATAN TANAH
). LUKISAN :	JKR/CKA	S/12.500/11/J13/022/KT/2(2)

LAMPIRAN 8

TAPAK PADANGAN	JIKR	
TTT	JABATAN KERJA RAYA MALAYSIA	
ES UNLESS OTHERWISE SHOWN ON THE NO CONJUNCTION WITH ARCHITECTURAL AND TRUCTED TO THE LINES, LEVELS, GRADES THE DRAWINGS OR AS DIRECTED BY THE E DENTIFIED AND APPROVED BY THE S.O RAGE SYSTEM SHALL BE LUGGRADED TO BE SYSTEM ON THEIR OWN OR AS PART OF HE S.O SUFFICIENTLY IN ADVANCE BEFORE HE EXCANATION WORKS SHALL BE CARRIED ANGER OR OBSTRUCTION TO THE TRAFFIC L BE INSPECTED AND APPROVED BY THE ING CARRIED AND SHALL BE TO A DEPTH OF 150 MM LESS HOWN ON THE DRAWINGS. THE REMAINING T IMMEDIATELY PRIOR TO THE PLACING OF BACKFILLED IMMEDIATELY AFTER THE INSTALLATION OF CULVERTS AS SOON AS N HIS APPROVAL MATERIALS SHALL BE PLACED EVENLY IN	BAHAGIAN KEJURUTERAAN AWAM (UNIT KESELAMATAN) CAWANGAN KEJURUTERAAN AWAM, STRUKTUR DAN JAMBATAN IBU PEJABAT JKR MALAYSIA TINGKAT 15, CENIRE POINT NORTH THE BOULEVAN, MID VALLEV CITY LINGKARAN SYED PUTRA 59200 KUALA LUMPUR. (NO. TEL: 03-92354701 & NO. FAX: 03-22873189) PENGARAH KANAN: DATO' Ir. Dr. ABDUL AZIZ BIN ARSHAD PENGARAH KANAN: DATO' Ir. Dr. ABDUL AZIZ BIN ARSHAD PENGARAH KHIDMAT REKABENTUK : Ir. HJH. NORMA BINTI NORMAN KETUA PENOLONG PENGARAH KANAN : CHOW WAH KETUA PENOLONG PENGARAH : Ir. HJH. ZULAIKHA BINTI IR. HJ. MOHD. SOBRI PENOLONG PENGARAH KANAN : Ir. JIHAN BIN ISA DIREKABENTUK OLEH: Ir. NOOR NORINA BINTI MOHD. NOOR MEHAD PENYEMAK : IIR. ABDULLAH ISMIT BIN ISMAIL DILUKIS : WAN NABILA BINTI WAN SAAD SKALA : 1:750 NO. FAIL PROJEK : JKR.CKASJ/07.500/020/MOIS/J29	
M THICKNESS. IN ORDER TO PROVIDE IESS OF FILL MATERIALS ON BOTH SIDES ROUGHLY COMPACTED WITH MECHANICAL L BE FOLLOWED FOR THE WHOLE DEPTH	TARIKH: 21.01.2013 HURUF DINDAMI TADIXUI TANDA	(2)
M PROPOSED FORMATION LEVEL TO THE OCATION AND LEVELS OF THE DRAINAGE GS SHALL BE CHECKED AND RECTIFIED IF NIDTION BY THE S.O. GRADIENT OF 1:350 UNLESS OTHERWISE ORECTED BY THE S.O. LI STEEPNESS FOR CONCRETE, BRICKWORK HALL BE VERTICAL; STONE PITCHING LINED SSED / VEGETATED, ROCK AND RIP RAP	P <u>ETUNJUK</u> PINUAAN IAKIKH TANGAN A Perubahan Saiz Longkang 05.09.13	K
ER ROADS AND HARDSTANDING SHALL BE 20P WITH A MINIMUM THICKNESS OF 150		
VMPLY WITH MS EN 1916:2011 OR OTHER FED BY THE S.O. RT SHALL COMPLY TO MS 1293, BS EN 991-1-7:2006 OR OTHER EQUIVALENT VED BY THE S.O. THE MINIMUM CONCRETE		
AND PRECAST CONCRETE BLOCK DRAIN P CONCRETE UNLESS OTHERWISE STATED	NAMA PROJEK :	
HALL BE PROVIDED FOR ALL DRAINS WITH HETRE: IN HEIGHT. SAFETY RAILINGS SHALL WITH MORE THAN 1.2 METRES DEPTH OR .0. PROVIDED, SCUPPER PIPES OR DRAINS BI WHERE PRACTICABLE, TO THE DRAINAGE S/C OR OTHER SUITABLE INTERVALS AS	CADANGAN PEMBINAAN KUARTERS BAGI CURE&CARE REHABILITATION CENTRE (CCRC) PONTIAN, JOHOR.	
n Ø 'PRECAST BLOCK DRAIN'	TAJUK LUKISAN : PELAN SUSUNATUR	
Ø 'PRECAST BLOCK DRAIN'	SISTEM SALIRAN	
ST BOX CULVERT		(3)
SUMP'	NO. LUKISAN :	
	JKR/CKAS/12.500/11/J13/022/SS/1(2)	

LAMPIRAN 9

TAPAK	JAE Bahagi cawangai (no. 1	JIKSER JIKSER BATAN KERJA RAYA M N KEJURUTERAAN AWAM (UNIT N KEJURUTERAAN AWAM, STRUKT IBU PEJABAT JKR MALAYA TINGKAT 15, CENTRE POLYA TINGKAT 15, CENTRE POLYA THE BOULEVARO, MID VALLEY LINGKARAN SYED PUTRA 59200 KUALA LUMPUR. SP200 KUALA LUMPUR.	MALAYS KESELAM/ UR DAN J NORTH CITY 03-22873	SIA atan) ambatan 5189)
	PENGAR	AH KANAN.		
		D 10011 177 0		
	DATO' II	r. Dr. ABDUL AZIZ BIN ARSHAD		
	PENGAR	AH KHIDMAT REKABENTUK :		
]	Ir. HJH.	NORMA BINTI NORMAN		
	KETUA	PENOLONG PENGARAH KANAN :		
ARE IN MILIMETRES UNLESS OTHERWISE SHOWN ON THE	CHOW	VAH		
S SHALL BE READ IN CONJUNCTION WITH ARCHITECTURAL AND	KETUA	PENOLONG PENGARAH		
S.		LINGLONG I LINGAINAR :		
S SHALL BE CONSTRUCTED TO THE LINES, LEVELS, GRADES	Ir. Hjh.	ZULAIKHA BINTI Ir. Hj. MOHD. S	OBRI	
CHIONS SHOWN ON THE DRAWINGS OR AS DIRECTED BY THE	PENOLO	NG PENGARAH KANAN :		
E POINT SHALL BE IDENTIFIED AND APPROVED BY THE SO	Ir. JIHAI	N BIN ISA		
RY. EXISTING DRAINAGE SYSTEM SHALL BE UPGRADED TO BE	DIRFKAP	BENTUK OLEH:		
AL AS A DRAINAGE SYSTEM ON THEIR OWN OR AS PART OF		entron veen		
NUE SYSTEM.	Ir. N00	R NORINA BINTI MOHD. NOOR ME	EHAD	
NY EXCAVATION. THE EXCAVATION WORKS SHALL BE CARRIED	PENYEM	AK :		
TO CAUSE ANY DANGER OR OBSTRUCTION TO THE TRAFFIC	Ir. ABDU	JLLAH ISMIT BIN ISMAIL		
EXCAVATION SHALL BE INSPECTED AND APPROVED BY THE				
URTHER WURKS BEING CARRIED OUT.				
HS INTENDED OR SHOWN ON THE DRAWINGS. THE REMAINING	WAN NA	BILA BINTI WAN SAAD		
LL BE CARRIED OUT IMMEDIATELY PRIOR TO THE PLACING OF	SKALA :			
	1:750			
DRAIN LAYING OR INSTALLATION OF CULVERTS AS SOON AS	NO. FAI	L PROJEK :		
SPECTED AND GIVEN HIS APPROVAL.		IS 1 /07 500 /000 /000 /000		
H APPROVED FILL MATERIALS SHALL BE PLACED EVENLY IN		NSJ/07.500/020/MOIS/J29		
AUGEDING TOU MM THICKNESS. IN ORDER TO PROVIDE	farikh	:		
SHALL BE THOROUGHLY COMPACTED WITH MECHANICAL	21.01.2	013		
PROCEDURE SHALL BE FOLLOWED FOR THE WHOLE DEPTH	HURUF	PINDAAN	TARIKH	TANDA
S MEASURED FROM PROPOSED FORMATION LEVEL TO THE	FLIUNJUK			TANGAN
OF DRAIN. THE LOCATION AND LEVELS OF THE DRAINAGE DO NTHE DRAWINGS SHALL BE CHECKED AND RECTIFIED IF IT ACTUAL SITE CONDITION BY THE S.O. ALL HAVE MINIMUM GRADIENT OF 1:350 UNLESS OTHERWISE DRAWINGS OR AS DIRECTED BY THE S.O. LOWABLE SIDE WALL STEEPNESS FOR CONCRETE, BRICKWORK (LINED DRAINS SHALL BE VERTICAL; STOME PITCHING LINED BE 11.15 AND GRASSED / VEGETATED, ROCK AND RIP RAP HALL BE 1:2. S THAT RUN UNDER ROADS AND HARDSTANDING SHALL BE CONCRETE GRADE 20P WITH A MINIMUM THICKNESS OF 150		Perubanan Saiz Longkang	05.09.13	
ETE PIPE SHALL COMPLY WITH MS EN 1916:2011 OR OTHER				
NUARUS AS APPROVED BY THE S.O.			1	
005, BS EN 1991-1-7:2006 OR OTHER EQUIVALENT			1	
EPTABLE OR APPROVED BY THE S.O. THE MINIMUM CONCRETE	-		1	
STIALL DE SUMPA. CONCRETE DRAIN AND PRECAST CONCRETE BLOCK DRAIN	NAMA PR	OJEK :		
BE OF GRADE 25P CONCRETE UNLESS OTHERWISE STATED				
SS. NCRETE STRUTS SHALL BE PROVIDED FOR ALL DRAINS WITH		NGAN PEMBINAAN KU		S
OR OPEN DRAINS WITH MORE THAN 1.2 METRES DEPTH OR	BAGI	UUKECCAKE KEHABII		N D
NRECTED BY THE S.O.	CENT	RE (UCRC) PONTIAN,	JOHC	и.
E DRAIN IS NOT PROVIDED, SCUPPER PIPES OR DRAINS				
AT 3 METRES C/C OR OTHER SUITABLE, IU THE UKAINAGE				
HE S.O.				
300mm (1 PRECAST RIDCK DRAIN'	TAJUK L	UKISAN :		
SOUTHIN & TREAST DECOR DRAIN		SUSUNATUR		
450mm Ø 'PRECAST BLOCK DRAIN'	I SISTE	M SALIKAN		
'PRECAST BOX CULVERT'				
'BRICK SUMP'				
	NO. LUK	ISAN :	/	4
	JKR/CK/	AS/12.500/11/J13/022/SS	i/1(2)	

LAMPIRAN 10

A. KOD BAHAGIAN & UNIT

	NAMA UNIT
05	Bahagian Kejuruteraan Awam (Bangunan Am)
07	Bahagian Kejuruteraan Awam (Kesihatan)
08	Bahagian Kejuruteraan Awam (Keselamatan)
09	Bahagian Kejuruteraan Awam (Pendidikan dan Pengajian Tinggi)
BKA	Bahagian Kejuruteraan Awam

B. KOD KLIEN

KOD KLIEN	NAMA KLIEN
01	Jabatan Perdana Menteri
02	Kem. Kewangan
03	Kem Pertahanan
04	Kem. Dalam Negeri
05	Kem. Perumahan Dan Kerajaan Tempatan
06	Kem. Kerja Raya
07	Kem. Perdagangan Antarabangsa Dan Industri
08	Kem. Luar Negeri
09	Kem. Penerangan
10	Kem. Sumber Manusia
11	Kem. Belia Dan Sukan
12	Kem. Perdagangan Dalam Negeri Dan H/Ehwal Pengguna
13	Kem. Tenaga, Air Dan Komunikasi
14	Kem. Pelajaran
15	Kem. Pengajian Tinggi
16	Kem. Pembangunan Usahawan Dan Koperasi
17	Kem. Sumber Asli Dan Alam Sekitar
18	Kem. Pertanian Dan Industri Asas Tani
19	Kem. Pengangkutan
20	Kem. Sains Teknologi Dan Inovasi
21	Kem. Pelancongan
22	Kem. Perpaduan Kebudayaan, Kesenian Dan Warisan
23	Kem. Pembangunan Wanita, Keluarga Dan Masyarakat
24	Kem. Kemajuan Luar Bandar Dan Wilayah
25	Kem. Perusahaan Perladangan Dan Komoditi
26	Kem. Kesihatan
27	Kem. Wilayah Persekutuan
28	
29	
30	Pelbagai Klien

C. KOD NEGERI

KOD NEGERI	NAMA NEGERI
IP	Ibu Pejabat Jkr
R	Perlis
К	Kedah
Р	Pulau Pinang
Α	Perak
В	Selangor
Ν	Negeri Sembilan
М	Melaka
J	Johor
С	Pahang
т	Terengganu
D	Kelantan
W	Wp Kuala Lumpur
L	Wp Labuan
PJ	Wp Putrajaya
LN	Luar Negara
QS	Sarawak
S	Sabah
PEL	Pelbagai Negeri

D. KOD KERJA SIVIL

KOD KERJA SIVIL	SKOP REKABENTUK
КТ	Kerja Tanah
КНК	Pelan Kawalan Hakisan & Kelodak
SS	Sistem Saliran
JD	Jalan Dalaman
RA	Sistem Retikulasi Air
SP	Sistem Pembetungan
SPAH	Sistem Pengumpulan Dan Penggunaan Semula Air Hujan